

NAIT SOEZ'N

UITGAVE VAN DE GRONINGER STUDENTENBOND

okt. 1977

6^e jaargang nr.13

50 ct

Grote manifestatie voor beter onderwijsbeleid

Foto: Theo Nensen

VOORRANG VOOR ONDERWYS

Sinds 1971 is het niet meer voorgekomen dat de onderwijsbonden ABVA, KABO en ABOP samen met de studentenvakbonden de straat opgingen om hun gezamenlijk protest tegen een regeringsbeleid met foute prioriteiten te laten horen. De laatste keer tijdens 0'71 was een felle aanklacht tegen het dezastreuze beleid van minister de Brauw. Zaterdag 24 september was het weer zover. De onderwijsmanifestatie "voorrang voor onderwijs" komt voort uit het verzet tegen het slechte onderwijsbeleid van Jos van Kemenade en Gerrit Klein. Alhoewel van Kemenade aardige plannen en ideeën heeft is het "moeilijk venten met plannen, zonder centen".

De argumenten van de bonden tegen het beleid zijn sterk: Het is onaanvaardbaar dat het onderwijs als eerste weer het loodje moet leggen, terwijl juist de laatste jaren de verslechtingen van de dertiger en veertiger jaren enigszins ongedaan gemaakt worden. De bezuinigingen van de afgelopen jaren; de bouwstop, de investeringsstop, nu de formatie-stop en de studentenstops maken duidelijk dat het onderwijsbeleid niet meer progressief te noemen is. Juist de zwakkeren in de samenleving worden van een dergelijk beleid de dupe. Een progressief beleid is erop gericht iedereen een gelijkwaardige kans en

ook de mogelijkheden te geven zich te ontplooiën. Het beleid dat onder de huidige omstandigheden gevoerd dient te worden hoort zich te richten op werkloosheidsbestrijding door bijv. verkleining van de klassen en vervroegde pensionering. Ook dient het zich te richten op verbetering van de kwaliteit van het onderwijs, en niet door onderwijsextensivering, maar door onderwijsintensivering.

Gezien de inhoud van de vlugschriften van Klein voor zijn vertrek als staatssecretaris, o.a. de 'slankeklijn'-nota en over de studentenvoorzorg, was dit optreden broodnodig.

in dit nummer:

Klein

Gerrit Klein is geen staatssecretaris meer. Ondanks dat toch nog aandacht voor hem in deze Nait Soez'n. Bij zijn heengaan stuurde hij nog even gauw een brief aan alle Colleges van Bestuur over de toekomst van de studentenvoorzieningen. Op pagina 2: gaan de voorzieningen op de helling?

90%

52 mensen deden begin september bij economie een tentamen wiskunde. 5 van hen haalden een zes. De anderen, 90%, een onvoldoende. Op pagina 5 bekritiseert de basisgroep economie het wiskunde-onderwijs, en geeft ze informatie over de selectie-actie.

N-bom

Reeds eerder waarschuwden we tegen de nieuwste vinding van de wapenindustrie: de Neutronenbom. Een wapen wat mensen dood, maar gebouwen en installaties vrijwel onaangetast laat. Op de pagina's 6 en 7 gaat Berto Merx in op de achtergronden van de ontwikkeling van dit wapen. Een nieuwe fase in de bewapeningswedloop?

BRD

De ontwikkelingen in de BRD, de Duitse Bondsrepubliek, geven aanleiding tot grote zorg. De vrijheid van meningsuiting, van demonstratie, en andere democratische rechten worden er met voeten getreden. Op pagina 9 schrijft de werkgroep Beruvsverbote erover.

DB

Het nieuwe GSB-bestuur is er. Onlangs koos de beleidsraad een aantal mensen, die zich het komend jaar met veel energie aan het vakbondswerk gaan wijden. Op pagina 12 worden ze voorgesteld.

Brief van Klein aan CvB's:

Studentenvoorzieningen op de helling?

Op 1 augustus stuurde de demissionaire staatssekretaris een schrijven aan de Kolleges van Besturen van de nederlandse universiteiten, waarin hij een aantal stevige uitspraken over de studentenvoorzieningen deed. De studentenvoorzieningen moeten op de helling, was de teneur van zijn verhaal. In zijn brief laat hij welgeteld twee mogelijkheden open: of de voorziening in kwestie wordt opgeheven; of hij moet net zoveel gaan kosten als een algemene, niet-universitaire, voorziening. Dat in dat laatste geval de student-gebruiker voor het grootste deel van de kosten opdraait is duidelijk, maar laat de bewindsman onberoerd.

De enige instellingen die voorlopig buiten schot blijven, zijn de direkt met het onderwijs verbonden instellingen, als de dekanen en het Studium Generale. Maar de Universitaire Gezondheidszorg is volgens Klein een taak die helemaal niet bij de universiteiten hoort; de studenten moeten maar doorverwezen worden naar bureaus van algemene "maatschappelijke zorg". Voor direkte studie-ongel-

ukken komt Klein met het idee van een soort bedrijfsgeneeskundige dienst. Hetzelfde geldt voor ev. universitaire Tandheelkundige diensten; geen taak van de universiteiten oordeelt Klein. Gewezen op het feit dat de gebitten van studenten vaak in een slechte staat verkeren, komt Klein met het lumineuze idee van een grote voorlichtingscampagne waarin er op

Oud-staatssekretaris Klein.

Vervolg op pagina 9.

KORT NIEUWS

Frans

Van de zestig studenten die in Groningen de Franse taal bestuderen en in 1975-1976 met hun studie zijn begonnen, zijn er dertig in het tweede jaar terecht gekomen. Van deze groep van dertig heeft na hard ploeteren, een groep van vijf officieel het derde studiejaar bereikt. Sinds twee jaar draait de afdeling Frans van de Letterenfakulteit met een experimenteel studie-programma in het kader van de herstructurering van het WO. In het kader van deze nieuwe studie-opzet moeten de studenten 1700 uur per jaar studeren. Velen hebben door een te zware belasting aan 1700 per jaar nog niet voldoende. Duidelijk is dat hierdoor een aantal sociale activiteiten van de student-frans van het nieuwe type in gevaar komen. Een student die niet in staat is om voor een sgn. groep van tentamens, alle tentamens voldoende te maken, moet - volgens de geldende regeling - bij niet meer dan twee van zulke gevallen, de kolleges van volgende jaar volgen, maar moet in januari de onvoldoendes van het voorgaande jaar hebben weggewerkt. Een vreemde situatie kan ontstaan als een student bijvoorbeeld drie onvoldoendes in een groep heeft en deze gewoon op kan halen, terwijl een student met drie onvoldoendes in drie groepen alle studie-onderdelen geblokkeerd ziet. Een hopelose situatie dus. En daarom hebben een aantal mensen bij Frans bekeken wat er dient te veranderen. De blokkades afschaffen, en na de propadeuse een vrije doorstroming is wat zij willen, naast een verlichting van de uur-norm en een betere spreiding van tentamens en herkansingen.

Gedrag

Al jarenlang is er een enorme over-intekening op de afdeling voor gevorderde therapiekursussen, m.n. voor gespreksvoering B en gedrags-therapie. Dit komt doordat op de afdeling klinische te weinig kursussen op gevorderd nivo worden gegeven terwijl ze wel een vereiste zijn voor verschillende stages en beroeps mogelijkheden.

Tot nu toe is er geen expliciet beleid m.b.t. de afdeling mhr het therapie-onderwijs: daardoor kan het gebeuren dat in de richting van de Gedragstherapie een zeer goede gevorderde cursus wordt gegeven, terwijl de andere richtingen dit niet doen.

De discussie over het onderwijs wordt nu al incidenteel gevoerd naar een vakature die is ontstaan bij therapie, over wat voor een therapeut daarop aangesteld moet worden. Dit zou bijv. kunnen gebeuren door alle therapie-onderwijs op een forum te presenteren, waar elke richting vertelt wat voor onderwijs er is, wat voor projecten er zijn, en wat er aan onderzoek gedaan wordt. Ons inziens heeft het dan ook geen zin de vakature nu op dezelfde manier in te vullen als in het verleden: de kwaliteit van de therapie-opleiding is een zaak die op de gehele afdeling ter discussie staat, en aan de hand waarvan ev. een extra plaats voor therapie-onderwijs aan te vragen is.

Boeken

Boeken kosten veel geld, en de meeste studenten hebben dat niet. Om aan dit probleem wat te doen is er de GSB-boekenbeurs. Als je je gebruikt te studieboeken wilt verkopen, kun je ze naar de GSB-visserstraat 46 brengen. Als ze verkocht zijn krijg je bericht dat het geld opgehaald kan worden. Wil je boeken kopen, kom dan even op nr. 46 lange en kijk of erwat voor je bij is. De GSB bemiddelt slechts tussen koper en verkoper. Voor f1.50 ben je

lid van de beurs voor het hele jaar GSB-leden betalen niets.

1977/1978

Voor de mensen die over 1977/78 nog geen lid zijn van de GSB, is dit de laatste Nait Soez'n die ze in de bus krijgen. Als je de volgende Nait Soez'n ook weer in de bus wilt krijgen moet je gewoon weer even lid worden van je vakbond de GSB. Voor f25,- per jaar doet de GSB een hoop werk in acties en raden, en blijf je via je eigen krant op de hoogte van de ontwikkelingen in het WO.

Psychologie

Omdat er een aantal belangrijke ontwikkelingen rond de herprogrammering zijn aan de subfaculteit psychologie, heeft de GSB aldaar besloten een informatie-bulletin uit te geven over de herprogrammering, waarin de nodige achtergrond informatie wordt gegeven aan de leden van de subfaculteit. Uit het bulletin: "Als we niet oppassen zal het eerste jaar over een jaar sterk zijn vastgelegd, vrijwel zonder keuzevrijheid, zwaarder dan nu en dus veel selectiever" Reeds nu valt in de Eerste Fase ca 30% van de eerstejaars af voor het eind van het jaar. Niet alleen de propadeuse plannen baren zorg. Ook een dreigend onderscheid tussen "basis- en velddisciplines" is belangrijk. Door dit voorgestelde onderscheid worden een aantal afdelingen in de theoretische, en andere in de 'praktische' werk gedrukt. De GSB stelt daarover: "Eerder moet gesteld worden dat het juist toe te wijgen is dat in dergelijke richtingen zowel aandacht besteed wordt aan theorievorming en fundamenteel onderzoek als aan activiteiten gericht op toepassing in de praktijk" Een dergelijk onderscheid lijdt niet alleen tot verenging van de studie, maar ook tot een verdere verswaring van de Eerste Fase.

U-raad:

Situatie USVA gehandhaafd

De Universiteitsraad is vrijdag jl. (30 september) akkoord gegaan met de voorstellen van het College van Bestuur om de huidige situatie bij de USVA met betrekking tot de begroting te handhaven. Dit betekent dat de in de U-raad van maart besloten toekenning van geld voor een boekhoudkundige kracht, een secretaresse en een klusjesman voor een jaar verlengd is tot 1-9-1978. Hoewel de coordinator van de USVA erop wijst dat de bestuurders een steeds zwaardere last op hun schouders krijgen, mede door studieverzwaring en herstructurering, stelt de PSF-fractie dat de bestuurders bovengenoemde taken er nog wel bij kunnen doen.

De Progressieve Studenten Federatie meende dan ook tegen een amendement te moeten stemmen dat door de Pro-fracties werd ingediend. Dat amendement kwam erop neer dat er niet voor uit gelopen moet worden op een toekomstige taakverdeling binnen het USVA-bestuur.

De PSF lijkt eral bij voorbaat van uit te gaan dat de taken gekompri-meerd moeten worden. Het amendement kreeg alleen steun van de Gsb.

medicijn

Anders was het met de kwestie rond medicijnen. Mensen die tot nu toe om wat voor reden dan ook, in Groningen hun medicijnenstudie wilden voortzetten, na bijv. hun kandidaats elders te hebben gehaald, wordt dit vanaf 1 oktober a.s. onmogelijk gemaakt. Hier kwam de Gsb als enige op voor de toegankelijkheid van het onderwijs. Het bestuur van de medische faculteit meende naast de reeds bestaande stop op het eerste jaar ook de hogere jaren te moeten afsluiten voor studenten. Door het CvB is in maart reeds "een grondige studie" toegezegd mbt "de capaciteit van het vijfde jaar en zal er worden nagegaan of er mogelijkheden tot verhoging van die capaciteit aanwezig zijn". Vooruitlopend op de resultaten van dit onderzoek stemde de rest van de Universiteitsraad in met deze voorstellen om de toegang tot de medicijnenstudie verder af te sluiten. De PSF-fractie die het "op zich een betreurenswaardige zaak" noemde was het echter wel met het voorstel eens "om brokken te voorkomen".

Over brokken gesproken: Klein rent ook weer eens onbeheerst door de porselein kast. In de begroting van de UvA (Universiteit van Amsterdam) komen een aantal posten voor die Klein niet liggen. Dat zijn de academische radio-omroep, subsidie voor de service-kosten van de studentenflats, noodvoorzieningen en subsidie voor de wetenschapswinkel. Hoewel de aanvragen hiervan in de begroting met voldoende redenen omkleed zijn ingediend, wijst Klein ze zonder meer (dwz. zonder voldoende argumentatie) af. De Gsb diende een motie in tegen een dergelijk ingrijpen van Klein en voor adhesie met beide door de U-raad van de UvA aangenomen motie's inzake deze kwestie. De motie werd slechts gesteund door Sierksma en Folkertsma van de Pro-fractie. De door de Pro's ingediende motie om alleen het ingrijpen in de subsidie van de wetenschapswinkel af te keuren werd met een meerderheid aangenomen. Kennelijk is de raad al bijvoorbaat bang voor repressaille-maatregelen van Klein. De akties bij letteren hebben geresulteerd in een toekenning van 4 plaatsen voor de periode van drie jaar. Het worden plaatsen voor Frans Engels, Nederlands en Geschiedenis. Deze plaatsen komen rechtsstreeks uit Den Haag uit de zgn. knelpuntenpot.

CBO

Met betrekking tot de verslaggeving van de U-raad blijken de meeste U-raadsleden het met de kwaliteit van dit verslag niet zo nauw te nemen. Besloten is nl. niet een halve formatieplaats hiervoor toe te kennen aan het bureau, maar om een arbeidskontraktant aan te trekken. Afgezien van het steeds weer opnieuw inwerken van dergelijke personen, blijft de kwaliteit in het geding. Zulke mensen zullen wel bijz neder dol op notuleren moeten zijn om een goed verslag te kunnen maken terwijl je de zekerheid hebt om straks weer op straat te staan.

Een lid van het CBO (Centraal bestuursorgaan voor de studentenvoorzieningen) wordt elk jaar rechts streeks door de Universiteitsraad gekozen. De aanmelding dient voor 15 september te geschieden. Hoewel de

PSF nogal wat moeite gedaan moet hebben om iemand te vinden die voor hun karretje te spannen was (de kandidaat werd pas op het laatste moment ingediend) werd deze persoon toch met meerderheid van stemmen verkozen. De PSF wordt geslikt als zoete koek.

Een dergelijk optreden van de Progressieve Studenten Federatie wordt wat duidelijker als we de benoeming voor de commissie planning bekijken. In de vorige U-raadsvergadering waren er drie kandidaten voor drie plaatsen, waaronder Jaap Tolsma van de Gsb-fractie. Niets aan de hand zo te zien. De PSF meende echter op het laatste moment ook nog een kandidaat naar voren te moeten schuiven om de Gsb in de wielen te rijden. Of, zoals ze het zelf noemden, "het bezetten van een plaats in de commissie voor de planning speelde op dat moment bij de kandidaatsstelling geen enkele rol". Blijkbaar bewust geworden dat enige kwaliteit toch wel vereist is in commissiewerk trok de PSF dan ook schielijk haar kandidaat weer in afgelopen vrijdag. Gekozen werden Jaap Tolsma van de Gsb, en dnt. Hajema van de maatschappij-fractie.

SORUG

Tenslotte meende CvB-voorzitter Ter Borch nog persoonlijk op te moeten treden voor de belangen van SORUG, toen bleek dat de Gsb twee kandidaten stelde voor de twee door de studentenbonden te bezetten plaatsen in het CBO. Hij vond dat de U-raad maar zou moeten wachten tot het SORUG ook een kandidaat gesteld heeft. (zou het SORUG nu al moeite hebben om kandidaten te krijgen?)

J.K.

Foto: Theo Mensen.

De Gsb-fractie in de Universiteitsraad, met van links naar rechts: Hendrik Sniijders, Jouke Jan de Boer, Kees van der Helm, Jaap Tolsma en Nikki Langendijk.

(advertentie)

voor studie en ontspanning

SB STANDAARD-BOEKHANDEL

Zwanestraat 41-43 · Tel. 126749

(advertentie)

REGEN BOOG
Stichting Drukkerij C. Regenboog
Zowisstraat 14
Groningen
Telefoon 128370

REDUKTIE REIS

-buro
Visserstraat 46

GEOPEND: MAANDAG t/m VRIJDAG
TEL. 121237

(advertentie)

HET GEZONDHEIDSHUIS

Joop Olman

GROTE KROMME ELLEBOOG 5 - GRONINGEN
TEL. 050 - 130274

VÓÓR AL UW

VOORBEHOEDS- en

ZIEKENVERPLEEG-

MIDDELEN

GSb-leden minim. 10% KORTING !

(advertentie)

EVEN NAAR

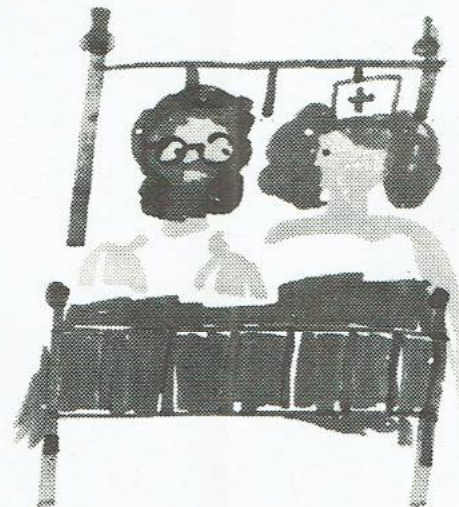

DE EVENAAR

Folkingsstraat 46 · Tel. 050 - 132118

Vanaf 10 uur 's morgens geopend

Een zeldzaam bruin café

Vraag niet hoe 't kan, maar profiteer ervan.
Een ziektekostenverzekering met royale dekking.
Voor f 340,- per jaar. Bij de SSGZ.

Stichting Studenten Gezondheids Zorg.
Centrale administratie,
Stadhouderskade 140,
Amsterdam.
Telefoon: 020-718144.

Pro Civibus,
Oude Kijk in 't Jatstraat 24/10
(harmonietuin)
Groningen, tel. 129267

Economie:

Bijna 90% zakte voor wiskunde

Al jaren vormt het vak wiskunde een groot struikelblok voor de eerstejaars bij economie. Uit de cijfers blijkt, dat vanaf 1968 het gemiddelde slagingspercentage rond de 50% ligt, en dan spreken we nog maar niet van het grote aantal studenten dat het niet eens aandurft om het tentamen mee te doen.

Bij het laatste wiskunde-tentamen, dat aan het begin van de maand september werd afgenomen waren er 52 deelnemers. Slechts 5 van hen slaagden ervoor. Ze hadden alle vijf een 6. Reden genoeg voor Nait Soez'n om daar bij stil te staan, en voor de basisgroep economie om te proberen hier iets aan te doen.

Een van de doelstellingen van de propadeuse is dat de student zich een beeld kan vormen van wat de economie studie inhoudt. In de huidige propadeuse is dit niet het geval. De helft van het eerstejaar bestaat uit de zgn. "hulpvakken" wiskunde en statistiek, waardoor de beginnende economie-student wellicht de indruk krijgt dat de studie voor zeker de helft bestaat uit het oplossen van sommetjes.

Nu zal niemand beweren dat deze hulpvakken moeten verdwijnen, maar het aandeel dat deze vakken thans innemen is buiten alle proporties. Bovendien worden ze beide tamelijk opzichzelfstaand gedoceerd, waardoor het verband met de economie voor een groot deel verloren gaat. Dit geldt met name voor wiskunde. Over het algemeen genomen gaat er teveel tijd zitten in het voorbereiden van de hulpvakken kolleges en tentamens, zodat er relatief te weinig tijd kan worden besteed aan de economie-vakken; deze laatste zijn echter wel de meest motiverende. Per slot van rekening ben je gekomen om economie te studeren. De basisgroep ekonomie vindt dat het programma van wiskunde en statistiek moet worden verlicht en dat in de plaats daarvan vakken zouden moeten worden gegeven die een completer beeld van de studie geven. Te denken valt hierbij aan vakken als sociologie en politieke ekonomie.

inhoud

Op korte termijn valt de invoering van andere vakken niet te realiseren, maar een verlichting van de hulpvakken zal wel snel gerealiseerd moeten kunnen worden. We denken hierbij toch wel voornamelijk aan wiskunde, omdat dit het grootste struikelblok vormt, hetgeen wel blijkt uit de tentamenresultaten.

De inhoud van wiskunde wordt voornamelijk door de wiskundigen bepaald. Er is in het verleden wel overleg geweest over welke onderwerpen nodig zijn voor de ekonomie-studie. Deze onderwerpen worden ook wel behandeld in het diktaat, maar ze zijn voor een groot deel een eigen leven gaan leiden: er is van alles en nog wat aan toegevoegd waarvan men vond dat het als achtergrond nodig is. Dat laat zich onder andere aflezen uit de af en toe zeer uitgebreide bewijsvoering, die voor de ekonoom niet zo interessant is. Deze kritiek geldt met name de analyse.

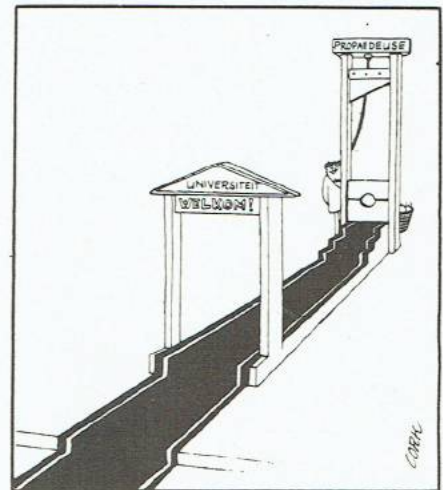
De ekonomie-docenten moeten met wiskunde overleggen over wat er nu wel en wat niet nodig is voor de kandidaatsstudie in de ekonomie. Alles wat er teveel gedaan wordt, moet worden geschrapt; wiskunde moet het karakter van een hulpvak krijgen. De basisgroep wil in samenwerking met de eerstejaars hier het komende jaar wat aan gaan doen.

Een andere verbetering in het wiskunde onderwijs zou kunnen liggen in een andere onderwijsvorm. De volle hoorcolleges, en de veel te grote werkkolleges zijn geen ideale onderwijsvormen voor een zo intensief onderdeel. Er zouden meer werkkolleges moeten komen in kleinere groepen. Misschien is het wel beter dat de hoorcolleges helemaal afgeschaft worden.

opwaardering

De studenten die het afgelopen tentamen echter zo slecht hebben gemaakt, zijn niet meer gebaat met deze activiteiten. Een tentamen met 5 zessen, 20 vijven, 21 viëren, 4 driëen en 1 een, kan geen goed tentamen zijn. Het lijkt meer op een geslaagde poging zoveel mogelijk studenten uit het tweede jaar te weren.

Een eerste vergadering is inmiddels al geweest. Er is een delegatie ge-

vormd van een aantal basisgroeppers en gezakten die vrijdag 7 oktober een bespreking met de docenten over het tentamen heeft.

We hopen dat we onze kritiese opmerkingen zo hard kunnen maken dat de wiskunde sektie akkoord gaat met onze eisen: nl. een opwaardering van de cijfers, en (eventueel) een nieuw tentamen.

Om ongeveer vier uur die vrijdag zullen we op kamer 408 een evaluatie houden van deze bespreking. Al- daar kunnen we afhankelijk van de resultaten verdere stappen bespreken.

De basisgroep ekonomie.

Contactadressen: Harm Kelderman, Anna Paulownastraat 60a, en Liesbeth van der Kruit, Ruitersstraatje 21a, tel. 180822. Of donderdags voor 1 uur op kamer 534 van het WSN-gebouw.

STUDENTENSTOPS VOOR ALTIJD?

Externe democratisering, emancipatie, ontplooiing, spreiding van kennis, recht op onderwijs; slogans die het een tijdje terug nog erg goed deden, maar die zo langzamerhand door maatregelen van het ministerie en handelwijze van ambtenaren naar een stoffig plaatsje in het museum voor ideengeschiedenis verwezen zijn.

Het is iedereen zo zoetjes aan wel bekend, dat het WO dit jaar is opgezaeld met 10 stops. Met name de meer dan 3000 uitgelote schoolverlaters konden constateren, dat zij door het lot zijn als personen, waarvoor het recht op onderwijs niet meer geldt. Kennelijk is er voldoende kennis onder hen verspreid.

De machtigingswet, die numeris fixi mogelijk maakt, loopt in sept. '79 af. Volgens de 2^e kamer zou deze wet, en daarmee het fenomeen "studentenstop" slechts een tijdelijk karakter mogen dragen. In de begroting voor '78 echter, kondigt de bewindsman voor onderwijs een definitieve stopswet aan. Deze wet, die in april '78 in de kamer komt, geeft de minister voor de komende eeuwigheid het recht stops in te stellen. Budgettaire overwegingen doen kennelijk maatschappelijke idealen vervagen.

De doorstroming naar het WO wordt echter nog sterker beperkt. De nieuwste maatregel uit de lade van Klein-Afstraffen van parkeerstudenten.

Zodra iemand na 1 jaar studie omzwaait vervalt de uitstelregeling voor militaire dienst. Eerst leren schieten, dan leren denken schijnt het motto te zijn. Indien je uitgeloot bent als student, kun je als extraneus toch nog het recht op het afleggen van tentamens en examens verwerven. De afdeling Geschiedenis aan de RUG heeft dit nog eens expliciet vastgelegd.

Het buro Inschrijving volgt echter de nieuwe trend nauwgezet. Tot nu toe heeft het geprobeerd + 18 personen die zich als extraneus wíden inschrijven met een kluitje in het riet te sturen! **KONKLUSIE:** Recht op onderwijs mag geen slogan blijven. Dit principe moet gerealiseerd worden. Daarom zal er dit jaar **AKTIE** tegen de stops nodig zijn.

Het geheim van de neutronenbom

Dinsdag 27 september jongstleden werden in Brussel de Europese leden van de NATO door de Verenigde Staten van Amerika om advies gevraagd over de introductie van de neutronenbom op het slagveld der volkeren. De Europese leden van de NATO hebben de Amerikaanse president Jimmy Carter laten weten dat zij "geen uitdrukkelijk bezwaar" hebben tegen de neutronenbom, zo kan men uit "welingelichte keuzen" vernemen. Het is immers top-geheim wat daar besproken wordt.

De neutronenbom. De geleerden spreken van een "bom met verhoogde radiatie". Verontruste burgers over "het wreedste wapen dat ooit bedacht is". De deskundigen spreken van een "schoon en humaan wapen"; verontruste burgers van een "barbaars wapen". Onderstaand artikel zal een overzicht geven van wat er tot nu toe over dit geheim bekend is.

NATO

Sinds die ene dag in 1945 wordt de mensheid regelmatig geconfronteerd met de gevolgen van één keer de atoombom te gebruiken. De gruwelijke gevolgen van Hiroshima en Nagasaki zijn nog steeds niet vergeten. De atoombom is na de tweede wereldoorlog een permanente bedreiging gebleven. Het wapen is opgenomen in de bewapeningsrace die bekend staat als de koude oorlog. Enkele maanden geleden zijn in de Verenigde Staten de documenten vrijgegeven waaruit ondubbelzinnig blijkt dat de VS-strategen in de oorlog tegen Korea de zaak vroegtijdig hadden willen beslissen met een atoombom. De secretaris generaal van de NAVO, mr. J. Luns zegt in een interview over het verdedigingsconcept van die NAVO: "De verdediging van de NATO wordt gevormd door de zogenaamde TRIDENT, dat zijn strategische atoombomwapenen, dat zijn dus de grote raketten en de middelraketten, dat zijn ook de tactische atoombomwapens die op het slagveld worden gebruikt en een zeer gerduceerd effect hebben, en dat is de conventionele bewapening." Er is geen scenario voor een atoombomoorlog dat niet een horrorbalans heeft. NATO-strategen rekenen bij een oefening in 1955 ("Carte Blanche") in de eerste 48 uur ermee dat van de 335 ingezette tactische kernwapens er zo'n 268 de Duitse Bondsrepubliek zouden treffen. Anderhalf miljoen doden, drieënhalve miljoen gewonden onder de burgerbevolking- verbrand door de atomaire viurballen, vernietigd door de enorme luchtdruk of begraven onder het neerstortend puin. Voor wat betreft het geval dat er zich een totale atoombomoorlog op het grondgebied van West-Europa zou voordoen, houden de mannen van het Pentagon- het Amerikaanse ministerie van defensie- rekening met honderd miljoen doden! Wat is nu de neutronenbom? De neutronenbom is gebaseerd op het principe van de waterstofbom. Een 'normale' waterstofbom heeft vier dodelijke uitwerkingen. Ten eerste: de enorme hitte die vrijkomt bij ontploffing; ten tweede: de enorme schok die er ontstaat na ontploffing waardoor gebouwen e.d. instorten; ten derde: de bij ontploffing vrijgekomen straling en ten vierde: de fall-out; de radioactieve deeltjes die na de ontploffing lange tijd in de atmosfeer blijven. Bij de normale atoombom komt het

grootste deel van de energie vrij in de vorm van hitte- en schokgolven. Slechts zo'n vijf procent van de vrijgekomen energie bestaat uit neutronenstraling. En hierin zit hem de kneep. Bij de neutronenbom komt zo'n tachtig procent van de energie vrij in de vorm van de neutronenstraling. En ook: doordat de neutronenbom weinig energie vrijlaat in de vorm van hitte- en schokgolven, is het een wapen dat, naar men zegt, de gebouwen in takt laat en slechts het menselijk leven vernietigt.

Nixon

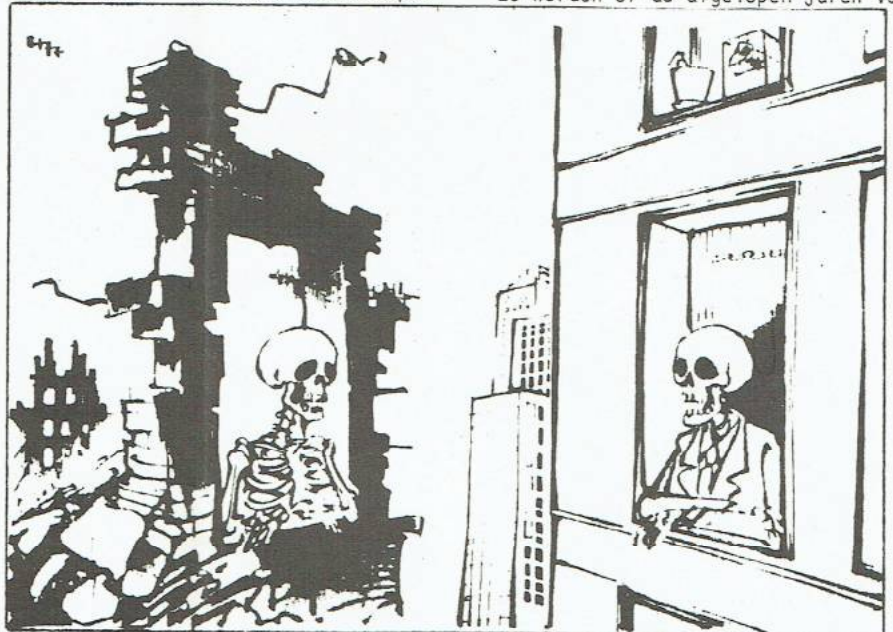
De neutronenbom is niet nieuw. De "vader"- als we dit woord mogen gebruiken- is de Amerikaanse fysicus Sam T. Cohen. In 1958 heeft hij voor de eerste keer de ingewijden in het Pentagon, het Amerikaanse defensie-ministerie, op de hoogte gebracht van het neutronenprincipe. Zonder vooralsnog veel respons te krijgen. Een marin-officier, een zekere John Morse, bijzonder adviseur in de Amerikaanse energiekommissie (AEG) en eerder chef van de nukleaire planingsafdeling van de NATO, had er echter over gehoord en liet zich er over voorlichten. Morse, erg onder de indruk, heeft de latere voorzitter van de Amerikaanse chefs-van staven Thomas Moorer voor het nieuwe wapen

weten te interesseren. Deze Moorer heeft op zijn beurt er voor gezorgd dat hoge ambtenaren in het Pentagon en de minister van defensie Thomas Gates in het nieuwe wapen geïnteresseerd raakten. En zo kwam het dat iedereen in de top van de Verenigde Staten laaiend enthousiast werd gemaakt; het project kreeg absolute voorrang.

Omdat de VS en de Sovjet-Unie in 1958 een tijdelijke atoomtest-stop waren overeengekomen, beperkte het project zich voorlopig tot laboratorium-activiteiten, totdat in 1961 de overeenkomst afliep. In de ochtenduren van een van de lentedagen in 1963 schudde de woestijnbodem van de staat Nevada. Enkele honderden voet onder de grond was de eerste versie van een neutronenbom tot ontploffing gebracht. De eerste echte neutronenbom werd vervolgens ontwikkeld in California; code nummer W-63. Enkele van de prominente medewerkers: Harold Brown, de huidige minister van defensie van de USA en Herbert York, tegenwoordig adviseur van het Pentagon. Project W-63 werd echter eind zestiger jaren stopgezet om verschillende redenen.

Ten eerste vanwege "technische problemen". Ten tweede, zo zegt de vader van de neutronenbom Cohen, omdat in Amerika de Democraten het voor het zeggen hadden. Admiraal Herbert Hopwood, militair adviseur van de grootmeester van de Koude Oorlog, John Forster Dulles, verklaarde: als Nixon in 1960 de verkiezingen gewonnen had, en Dulles nog leefde, "dan was de neutronenbom zo snel mogelijk gebouwd en gestationeerd geworden". Nixon kreeg zijn kans als president in 1968, en onder leiding van James Schlesinger, zijn tweede minister van defensie en nu Carters energie-baas, werd de ontwikkeling van de neutronenbom weer opgevat.

Zo werden er de afgelopen jaren ver-

Overgenomen uit 'Der Spiegel'

"Wat vindt u de meest humane bom; de atoombom of de neutronenbom?"

nbom

schillende laboratoriumproeven met apen gedaan, die in enige mate hadden leren werken. Deze dieren werden daarbij aan neutronenstraling blootgesteld. Het resultaat van deze proeven: bij een dosis van 4600 rad (=afkorting voor radiation absorbed dosis), waren 80% van de proefapen ongeschikt. Om te sterven hadden ze tussen de zeven en de honderd tweeëndertig uur nodig. "Was het echter volgens de wil van de militairen in het Pentagon gegaan, dan ware het wapen niet nu al voor de tweede keer in de openbare discussie terechtgekomen" zo meldt Der Spiegel.

De posten op de Amerikaanse begroting voor het neutronenbom-project zitten min of meer verstopt in een volstrekt niets-zeggende naam: "W70 Mod 3 Lance Enhanced Radiation Warhead". Deze benaming klonk zo onschuldig dat de begroting van de Amerikaanse Huis van Afgevaardigden enige argwaan bestond tegenover deze uitgaven. De Washington Post-journalist Walter Pincus bracht de zaak aan het rollen en hij onthulde dat zich achter deze onschuldige post de neutronen-koppen voor de in Duitsland gestationeerde Lance-raketten verborg. De altijd zo lachende president Jimmy Carter reageerde rustig en berekend op de onthulling. Hij hield de onthutste senaat voor dat hij eerst de zaak grondig moest onderzoeken, voordat hij toestemming tot produktie van het wapen kon geven; tot dan zou het de Senaat de uitgaven voor dit project goed moeten keuren "om hem alle mogelijkheden open te laten".

Door Berto Merx

Het gaat hard met de Neutronenbom. Eind augustus mengde de secretaris-generaal van de NATO, mr. Joseph Luns, zich in de internationaal losgebarsten discussie. In Reykjavik pleitte hij voor opname van dit wapen in de al bestaande NATO-bewapening, en drong hij bij president J. Carter aan op "een positieve beslissing". In een interview zegt Luns over de neutronenbom: "De bom heette er oorspronkelijk een te zijn van minder radiatie, minder fallout, minder explosieve kracht, waar door echter de direkte radiatie bleef." nu komt het belangrijkste: "Het is een tactisch wapen, en minder sterk in z'n effecten dan andere reeds bestaande tactische wapenen, die op het slagveld gebruikt worden". Het opmerkelijke van deze uitspraak van Luns is dat hij aangeeft in welke richting men in de top van de NATO denkt. De neutronenbom valt dan volgens hen onder de conventionele wapens. De categorie wapens, waaronder ook tanks, geweren en ander "conventioneel" wapentuig valt. Dit betekent dat de neutronenbom uit de sfeer van de atoombewapening wordt gehaald, hetgeen op z'n beurt weer enorme consequenties heeft voor de verspreiding van het spul.

Even terug naar het mogelijke slag-

veld, de plaats waar de neutronenbom gebruikt moet worden, nl. West-Europa. Op het ogenblik zijn in Europa zo'n 7.000 zogenaamde tactische wapens gestationeerd. Dit zijn alleen de Amerikaanse. Het is equivalent aan 35.000 keer de kracht van de bom van Hiroshima. Meer als 5.000 atoomkoppen liggen alleen al op het grondgebied van de Duitse Bondsrepubliek opgeslagen, in bunkers; bewaakt door Amerikaanse soldaten, Duitse soldaten en herdershonden. Dit spul kan alleen door de Amerikaanse soldaten op scherp gesteld worden, omdat zij alleen de code kennen. In geval van oorlog loopt de commandolijn vanaf de Amerikaanse president over de NATO-bevelhebbers in Europa tot die ene artillerist die de zaak laat ontspringen. Naast deze NATO-bevelslijn bestaat er ook nog een commandoweg rechtsstreeks buiten de NATO om. Dat is de bekende situatie, en daar wordt de neutronenbom aan toegevoegd. De Lance-raketten, die toendertijd zijn aangekocht met de clausule dat er later zou worden besloten of ie wel of niet met atoomkoppen zou worden uitgerust is dan het wapen dat de neutronenkop moet dragen. En natuurlijk rijst de vraag: gaat de Nederlandse regering hieraan meedoen?

impuls

Het is evident dat de introductie van de neutronenbom een nieuwe impuls is voor de bewapeningswedloop. De huidige status quo wordt doorbroken. Generaal M.H. van Meyenfeldt, curator van de Koninklijke Militaire Academie heeft zich in de discussie gemengd via het blad Trouw van 21 juli jl. Hij stelt de grootste moeite te hebben met de wijze waarop de bom wordt geïntroduceerd. "men spreekt van een betrekkelijk 'schoon' wapen, dat door zijn intensieve straling mensen doodt, maar gebouwen intact laat'. Zo maak je ook reclame voor bijv. een nieuw insektenbestrijdingsmiddel. In de berichtgeving mis ik vaak de huiver over de middelen die de mens zich steeds weer verschaft om het leven aarde te vernietigen." Een ander bezwaar van van Meijenfeldt richt zich tegen het humaniserend effect van de neutronenbom.

Weg een andere kant van de medaille wordt belicht vanuit West-Duitsland. Noemt Egon Bahr, de SPD-leider in de bondsdag, de neutronenbom een "perversie van het denken", de militaire kommentator van de Frankfurter Allgemeine Zeitung is vóórstander van de introductie van de bom. Alleen keert hij zich tegen de lichtvaardigheid waarmee men vanuit de USA praat over het inzetten van de neutronenbom op het grondgebied van de NATO-bondgenoten. "Is het dan vanzelfsprekend dat een verdedigingsoorlog alleen op het grondgebied van bondgenoten gevoerd zou moeten worden? Nederland, België en de Bondsrepubliek kunnen bij het inzetten van atoomwapens slechts vernietigd worden wanneer het militaire denken achterwaarts gericht blijft." De oplossing voor dit probleem is al klaar. De kommentator eist min of meer een herziening van de NATO-strategie die nu een passieve verdediging is aan de grens en daarachter op eigen grondgebied (de zgn. Vorneverteidigung) Deze Vorneverteidiging moet dan omgezet worden in een Vorwärtsverteidiging, gericht op het vijandelijk grondgebied. "Voor alles zal men niet meer mogen plannen Europa 'achterwaarts te verdedigen. Geen parlement en geen regering zullen de neutronenbom in kunnen zetten binnen het bereik van het eigen grondgebied. Een strategie van 'flexible response' die aan de Vorneverteidiging denkt, met opdracht de eerste fase van de strijd passief te moeten dulden, kunnen Nederland, België en de bondsrepubliek bij invoering van de neutronenbom zich niet laten welgevalen. De niet-oorlogstoestand blijft slechts behouden, wanneer de dreiging wordt verplaatst 'in voorwaartse richting'".

Men -ette er trouwens op hoe vaak Nederland wordt genoemd ald deze kommentator het heeft over de plaats waar de slag met de neutronenbom geslagen wordt.

B.M.

In Nederland worden de acties tegen de neutronenbom geïnitieerd door de groep "stop de neutronenbom".

Het initiatief is erop gericht om in Nederland acties te ondernemen tegen de neutronenbom manifestaties te organiseren alsmede op grote schaal informatie te verspreiden over de gevaarlijke aspecten van de neutronenbom.

Inmiddels is het eerste nummer van het periodiek van de werkgroep "stop de neutronenbom" uit.

Op zaterdag 12 november as organiseert de initiatief-

groep een nationaal forum over de neutronenbom in Amsterdam. Verder wordt er gewerkt aan het opzetten van een volkspetitionement; een handtekeningactie tegen de neutronenbom die over heel Nederland georganiseerd gaat worden.

Het adres van de initiatiefgroep is: N. Schouten, 3e Hugo de Grootstraat 16, Amsterdam. Tel 020- 863988.

Hier is informatiemateriaal verkrijgbaar en verder alle informatie over de activiteiten vanuit de initiatiefgroep.

Advies

Assistent

Elke student-assistent moet een kontrakt ondertekenen, waarbij zijn rechten en plichten geregeld zijn. Vorig jaar kwamen die kontrakten erg laat, vele student-assistenten maakten zich (terecht) ongerust. De afdeling personeelszaken kampt met mankrachtproblemen, maar er wordt aange-

werkt. De afdeling personeelszaken kampt met mankrachtproblemen, maar er wordt aan gewerkt. Je krijgt een berichtje thuis waar in staat dat je vóór een bepaalde datum op het buro moet komen tekenen. Doe dat dan ook zo snel mogelijk, om vertraging voor anderen te voorkomen.

Het wordt steeds drukker op het GSB-adviesburo. Steeds meer mensen komen met problemen te zitten. In het algemeen is het goed merkbaar dat de prijzen alsmat stijgen, een stijging die onvoldoende in het (studenten)inkomen wordt gekompenseerd. En dat ondanks het feit dat studenten tot de allerlaagste inkomensgroep in Nederland behoren.

Toch moet je als student ook je aardgasrekening betalen, bijvoorbeeld. En daar is nu juist weer iets aardigs over bedacht. De lonen, en ook de studietoelagen etc., worden regelmatig bijgesteld aan de hand van bepaalde prijsindexcijfers. De prijsstijgingen worden gekompenseerd (op zijn minst

LOG-NGL

Hieronder publiceren wij integraal de verklaring, die het LOG heeft doen uitgaan n.a.v. de manifestatie van het Nederlands Genootschap van Leraren (NGL). In de pers werd hier nogal schamper over gedaan, waarbij gesuggereerd werd dat wij solidair zijn met het NGL. Dat zijn wij echter niet; in de verklaring wordt expliciet vermeld dat het om de eisen gaat. De verklaring spreekt verder voor zich.

"De Nederlandse studentenverbonden verenigd in het LOG verklaren zich solidair met de eisen van het NGL tegen de aantasting van de positie van leerkrachten in het onderwijs. Wij achten het noodzakelijk, dat op

gedeeltelijk, de prijskompensatiestellingen van februari j.l. hebben afschaffing van die regel tegengehouden en onze inkomensakties hebben steeds een bijstelling tot gevolg gehad). Een deel van die prijskompensatie wordt door de werkgevers opgebracht. Enige tijd geleden is besloten een aantal zaken van dat prijsindexcijfer uit te sluiten, o.a. de directe belastingen, waaronder de B.T.W. Die wordt gewoon verhoogd zonder compensatie. Wat gebeurt er nu met het aardgas? Die wordt niet gewoon verhoogd, maar komt in een ander BTW-tarief, van het 4%- naar het 18%-tarief. (het 'luxe'-tarief!). Een stijging van 14%, die je straks in februari maar moet zien op te brengen. Het is maar een voorbeeld, zo zijn er vele.

Er zijn ook heel specifieke studentenproblemen: de afhankelijkheid van je ouders die voor vele grote financiële problemen met zich meebrengt. Of de noodzaak om ineens met het mes op de keel promesses te betalen, of een premieheffing over je karige inkomen, of een te hoge belastingaanslag. Het is hard nodig dat er een goed studiefinancieringsstelsel komt, dat al die verschillende problemen uit de weg ruimt; een stelsel waarin iedereen een basisbeurs krijgt ter hoogte van het giftdeel van de toelage nu of max. 3 keer kinderbijslag, zodat je niet meer moeilijk hoeft te piekeren over hoe je aan je kinderbijslag komt, je niet meer bij je ouders hoeft te zeuren en je niet meer weken voor niets hoeft te speuren naar een bijbaan die er niet is. Een stelsel waarin iedereen die dat wil daarboven renteloos kan bijlenen bij de staat, tot een bedrag waarvan je tenminste gewoon kunt leven. En zodat je ook geen gedonder meer hebt met het terugbetalen van promesses tijdens je studie.

Maar zo'n stelsel is er nog niet. Het komt er alleen door zeer veel druk op de regering, druk die de studentenvak-

dit moment een stimuleringsbeleid in het hele onderwijs wordt gevoerd. De situatie in zowel het lager, middelbaar als hoger onderwijs, verdient op vele plaatsen verbetering. Wij noemen de klasse-schaalverlaging, extra mogelijkheden ter begeleiding van kinderen, die nu voldoende aandacht krijgen, meer ruimtelijke voorzieningen en hulpmiddelen en voortzetting van een beleid dat op vernieuwingen is gericht.

Op de universiteiten, wordt al jarenlang een ernstig bezuinigingsbeleid gevoerd. Dit heeft geleid tot 11 studentenstops, taakverzwaringen voor studenten en medewerkers en tot achteruitgang van de kwaliteit van het onderwijs. Het beleid leidt onvermijdelijk tot hoorkolleges en andere arbeidsextensieve onderwijsvormen. Het onderzoek komt steeds minder aan bod en veel voorstellen voor verbetering

bonden kunnen organiseren, om onze eisen voorstellen erdoor te krijgen. En de studentenvakbond doet meer. Ook op dit moment moet je je inkomensproblemen zo goed mogelijk zien op te lossen. En daar kan de GSB je bij helpen. Een aantal mensen heeft zich gespecialiseerd: belastingzaken, kinderbijslag, bijverdiensten, problemen met rijksstudietoelagen, uitkeringen, etc. etc. Over al deze zaken kun je informatie vinden in het Poenboek (leden: f1,25; niet-leden: f2,-), en iedere week is er spreekuur in Visserstraat 56.

VANAF HALF OKTOBER TWEE MAAL PER WEEK ELKE MAANDAG VAN 16.00 tot 18.30 uur (let op, dit is een veranderde tijd!) EN ELKE DONDERDAG VAN 16.00 tot 18.30 uur, kan iedereen terecht: vragen over je poen? De GSB geeft adviezen!

KBA

Voorbeeld: Je hebt recht op 3 keer kinderbijslag en -aftrek als je ouders voor ruim 90% in je onderhoud voorzien, 2 keer kba als ze ruim de helft voor je betalen en 1 keer als ze minstens f42,- per week aan je besteden.

Als je kinderbijslag krijgt kun je in het ziekenfonds van je ouders blijven. Boven een maximale toelage is 1 keer kinderbijslag mogelijk. En: je kunt kinderbijslag met terugwerkende kracht vorderen!

Op deze beide verschillende manieren proberen we deze studentenbelangen te behartigen, en hoe groter de vakbond, hoe sterker we staan, en hoe meer we kunnen. Wordt dus lid. (De GSB heeft géén prijsverhoging ingevoerd, nog steeds f25,- per jaar incl. het reductieburo, reisburo, kamerbemiddeling, Nait Soez'n en Student!)

Maria Bodewes.

van de studie-inhoud kunnen niet worden uitgevoerd omdat daarvoor personeel en middelen ontbreken. Het nu door de regering ingezette beleid treft allen in het onderwijs. In de eerste plaats de onderwijsvolgenden, tevens echter de onderwijskrachten. Wij achten de aantasting van de rechtspositie en het inkomen van leraren geen bijdrage aan de nodige stimulering van het onderwijs. Omdat deze maatregelen zijn losgemaakt van een algemene inkomenspolitiek komt het regeringsbeleid over als een beleid waarin diegenen gepakt worden die toevallig in overheidsdienst zijn. De willekeur van zo'n beleid wijzen wij af.

Wat al aan verslechteringen in het wetenschappelijk onderwijs is aangebracht, is een waarschuwing voor alle onderwijssectoren. Eensgezind verzet van het gehele onderwijs is dan ook geboden."

Berufsverbote in BRD:

Een klein wolkje aan de blauwe hemel?

Het stoppen van een trein met vreedzame demonstranten met behulp van helikopters; het in beslag nemen van een geluidsinstallatie en het uren ophouden van mensen die op weg zijn naar een demonstratie. Het zijn voorbeelden van de neiging van de Duitse overheid om met ondemokratische politiestaat-middelen de democratie te 'beschermen'. Dit gebeurde op 24 september j.l. bij Kalkar. Niet alleen de vrijheid van demonstratie maar ook de vrijheid om een mening te hebben wordt in de Bondsrepubliek Duitsland op steeds grotere schaal beperkt. Een manier die de Duitse overheid hiervoor heeft zijn de zogenaamde 'berufsverbote'.

Het geval Sylvia Gingold, die ook een berufsverbot opgelegd kreeg, heeft in en buiten de bondsrepubliek vele reacties uitgelokt. Over deze kwestie schreef het LOG een scherpe brief aan enkele Duitse politici. De brief die van bondspresident Scheel terug ontvangen werd bevatte o.a. de volgende zinsneden:

... "Die von ihnen zum Ausdruck gebrachten Sorgen durften nach hiessiger Auffassung nicht berechtigt sein. Jeder normale Staat wird bemüht sein, sich vor potentiellen Feinden zu schützen. Das Recht zu diesem Schutz muss auch unserem demokratischen Staat zugesprochen werden. ..." In de bijlage, bijgesloten bij de brief betitelt Scheel de berufsverbote als een klein wolkje aan de overigens blauwe hemel van de vrijheid.

Een duidelijke aanval op de democratische vrijheden, -wat de Berufsverbote volgens ons zijn-, kan niet met dergelijke bagatelliserende opmerkingen worden afgedaan. Want 20% van de loonafhankelijke beroepsbevolking in de Bondsrepubliek wordt potentieel met een Berufsverbot bedreigd. Dit percentage is slechts van de beroepsbevolking in overheidsdienst en dus door de overheid op politieke 'betrouwbaarheid' kan worden gecontroleerd. Tot dusver zijn ong. 4000 mensen getroffen door een Berufsverbot na een antecedentenonderzoek, waarna ze 'Verfassungsfeindlich' bevonden werden, zo als gedefinieerd in de 'Radikalen Erlass' van 28-1-'72. Het Berufsverbot wordt als volgt gerechtvaardigd: De ambtenaar is verplicht positief in te stemmen met de 'vrije democratische' orde van de Duitse maatschappij in de zin van de grondwet en op te komen voor de handhaving van die orde. Lidmaatschap van een organisatie die 'Verfassungsfeindliche' doeleinden nastreeft, roept twijfel op aan de bereidheid van de ambtenaar zich altijd in te zetten voor de grondwet. Deze twijfel is voldoende om iemand met een Berufsverbot op te zadelen. De ambtenaar (leraar of wetenschapper) dient zich dus te identificeren met de staat en kan z'n eigen politieke mening het beste vergeten.

In feite is het Berufsverbot een maatregel die er toe leidt dat mensen met een kritische politieke opvatting moeten aantonen dat die opvatting niet in strijd is met de grondwet. Deze maatregel wordt als politiek instrument gebruikt om de DKP (Duitse communistische partij), die gezien het licht van binnen- en buitenlandse politieke situatie niet verboden kan worden, en de krachtiger geworden democratische beweging in de Bondsrepubliek mond dood

te maken.

Van overheidszijde is bevestigd dat in de 2½ jaar nadat de Berufsverbote zijn ingevoerd 450.000 antecedentenonderzoeken hebben plaatsgevonden; dwz. onderzoek naar politieke achtergronden en meningen van personen. Volgens schattingen zijn er nu reeds meer dan 800.000 van dergelijke onderzoeken uitgevoerd. Het is duidelijk dat dit niet veel meer te maken heeft met democratische vrijheden, maar des te meer met politieke repressie. Hiervoor is het nodig een historische ontwikkeling van de Berufsverbote kort te schetsen.

Het fenomeen politieke vervolging trad sinds de restauratieperiode doorlopend in het voetlicht. Door de besluiten van Karlsbad werden democraten en Jacobijnen 'ongeschikt' verklaard voor de overheidsdienst (1819); tijdens de monarchale periode probeerde Bismarck d.m.v. de socialistenwet (1878) de groeiende arbeidersbeweging uit te schakelen. De Republiek van Weimar probeerde de verloedering van het ambtenarendom tegen te gaan: het gevolg was dat er méér socialisten en communisten uit de overheidsdienst werden geweerd dan fascistien. In de nazi-tijd was alles erop gericht een volledige 'Gleichschaltung' van de ambtenaren met de staat te bereiken.

Na 1945 bestond er de kans de economische en politieke verhoudingen van de Bondsrepubliek Duitsland echt te veranderen. De oorspronkelijke antifascistische conceptie van de grondwet werd echter vrijwel direkt, mede door druk van de Amerikanen, aan het kapitalistische systeem ten dienste gesteld. In 1950 worden op grond van een decreet, communisten en andere progressieve personen uit de overheidsdienst ontslagen en in 1956 werd na een lange en gedegen voorbereiding de KPD verboden. Het duurde tot 1968, onder invloed van de steeds groter en sterker wordende protesten vanuit de arbeidersstudenten- en anti-Viëtnam-bewegingen, dat er opnieuw een marxistische partij de DKP, opgericht kon worden. De repressie ging echter voort, hetgeen is

"....Wij hebben informatie over U..."

gebleken uit bijv. de 'Notstands-gesetze' van '68 en de zog. paragraaf 88 (iedere uiting tot goedkeuring van geweld is strafbaar). Stap voor stap werd op deze manier de positie van de staat en de uitvoerende macht versterkt, en de democratie uitgehold. Bij dit alles mag de positie van de Bondsrepubliek binnen Europa niet vergeten worden. Door de grote stabiliteit van de Duitse economie en de arm lastige toestand waarin vele landen verkeren, is Duitsland erin geslaagd zich een positie te verwerven waardoor zij andere landen allerlei voorwaarden kunnen opdringen, waarvan het resultaat een nog grotere afhankelijkheid van de Bondsrepubliek.

Het is duidelijk dat hierin grote gevaren schuilen voor de democratie in de rest van Europa, en daarom moet de economische situatie in de Bondsrepubliek en de samenhang met ondemokratische ontwikkelingen als de Berufsverbote, en de economische verhoudingen tussen de Bondsrepubliek en haar 'vazalstaten' nader geanalyseerd worden.

De door de GSb opgerichte werkgroep Anti-Berufsverbote zal hier in Nait Soez 'n, in een serie artikelen, nog nader op ingaan.

Werkgroep

De werkgroep Berufsverbote is bezig een analyse te maken van het fenomeen Berufsverbote en wat daar zoal mee samenhangt. Daarnaast bereid zij acties tegen de Berufsverbote voor. Ieder die wil deelnemen in de strijd tegen de beperking van democratische vrijheden, en tegen vervolging van linkse mensen, is welkom. Volgende vergadering: 12 oktober, 20.00 uur, Visserstraat 56.

Klein en de studentenvoorzieningen (vervolg)

gewezen wordt dat de gebitsverzorging voor de aanvang van de studie geregeld moet zijn. Alles draait bij Klein om "normering" ; een nieuw woord voor bezuinigingen. Bezuinigingen op voorzieningen, die in het verleden bewezen hebben broodnodig te zijn, en waar zo langzamerhand een schat van kennis over speciale studentenproblemen opgebouwd is.

Voorzieningen ook, die gezien de huidige sociaal-economische situatie van de meeste studenten, onmisbaar zijn; terwijl elke doorsturing naar de dure "algemene" instellingen een regelrechte aanslag op het studenteninkomen betekent. Waar Klein de studenten wil laten betalen, zij gewezen op de "armslag" van de student.

Van Agt en de vrouwenrechten

'Abortus vrij, dat blijven we eisen'

Jarenlang sleept in Nederland zich een probleem voort; abortus. Pennen zijn in beroering gebracht; polemieken zijn uitgevochten, een minister toont het Nederlandse volk zijn diepste emotionele gevoelens. De jaren zestig brachten o.a. de seksuele revolutie; voornaamste verworvenheid daarvan is: je hoeft van je hart geen moordkuil meer te maken. De normen zijn veranderd; de mens hoeft zich bevrijd van het juk van de katholieke en christelijke zede-meesterij. En dan, midden in de jaren zeventig staat een nieuwe dwingelandij op: Andries van Agt. Een minister van justitie die de sexfilm weer wil verbieden, ons vrouwtje liever in de achterkeuken verborgen houdt, en abortus weer hard wil aanpakken. De geschiedenis van het abortus beleid in vogelvlucht.

Tot voor kort was het in Nederland onmogelijk om via een ingreep een eind te maken aan een ongewenste zwangerschap. Wél waren er sommige artsen bereid om een eind te maken aan een zwangerschap op strikt medische gronden. Afijn, dat is dan de periode van de drogisten die onder de toonbank zeepsputten verkopen; de tijd van de buurvrouw die, heel toevallig, de laatste week al drie keer van de trap viel; de tijd van de mensen die moeten trouwen. Nog steeds zijn in Nederland twee zeer oude wetten van kracht. De ene uit 1886 verklaart dat de vrouw en de arts die meewerkt aan een abortus "een misdrijf tegen het leven" begaan. En er is een wet uit 1911 waarin abortus 'een misdrijf tegen de goede zeden' wordt genoemd. Maar, in de jaren zestig vindt er een diepgaande verandering van de publieke opinie plaats ten aanzien van onder andere de abortus. Sinds 1970 is de Stichting Medisch verantwoorde Zwangerschapsonderbreking (STIMEZO) bezig met het opbouwen van een netwerk van klinieken waar men een ongewenste zwangerschap kan laten afbreken. De bestaande wetgeving bleek volstrekt onbruikbaar, en al in 1970 dienen de PvdA-kamerleden Lamberts en Roethof een initiatiefwetsontwerp in, waarin abortus als een medische ingreep werd gezien. Dwz. dat abortus door een arts verricht, niet meer in het wetboek van strafrecht thuishoorde. De beslissing over de abortus moet volgens dit wetsontwerp bij de vrouw (patient) liggen in overleg met haar arts. Dit ging natuurlijk te ver voor de regering van Barend Biesheuvel. De minister van Volksgezondheid Stuyt en minister van Justitie van Agt kwamen met een eigen wetsontwerp. Beiden zijn overigens van de KVP. In hun wetsontwerp bleef abortus verboden, mits de zwangerschap een gevaar voor het leven of de gezondheid van de vrouw zou gaan inhouden. Over een abortus zou niet de vrouw zelf gaan beslissen maar een team van deskundigen: artsen, psychiaters, maatschappelijk werkers. De vrouw is in dit wetsontwerp volstrekt onnodig. Beide wetsontwerpen werden niet in behandeling genomen omdat het kabinet van Barend Biesheuvel vroegtijdig ten val kwam. Er werden verkiezingen gehouden in 1972 en er kwam het kabinet Den Uyl. Bij het met schaar en lijmpot in

elkaar plakken van het kabinet was een van de hete hangijzers: abortus. Na verschillende operaties werd er afgesproken dat de Tweede Kamer zou beslissen over een nieuwe abortus wetgeving. Het wetsontwerp Stuyt/van Agt zou worden ingetrokken en in de Tweede Kamer zou gestemd worden over het ontwerp Roethof/Lamberts. Het kabinet zou zich neerleggen bij de besluiten van de Kamer en zolang er geennieuwe wet was zou de minister van Justitie Dries van Agt de abortusklinieken met rust laten. In september 1974 dreigde Van Agt met de sluiting van de Bloemenhovekliniek in Heemstede. Daar zouden abortussen na drie maanden worden verricht. Van Agt voert volstrekt willekeurig zijn drie maanden grens in. De tweede Kamer eist dat een sluiting van de kliniek voor de rechter moet komen, en een jaar later wordt het Openbaar Ministerie in het ongelijk gesteld. Het was toen al duidelijk: van deze minister van justitie zijn nog heel wat bokkesprongen te verwachten.

3 ontwerpen

Een flink aantal vrouwenorganisaties steekt de koppen bij elkaar, en het comité "wij vrouwen eisen" komt ten toneel. Een comité waar Dries van Agt het de komende jaren nog zwaar mee te verduren zou krijgen. In januari 1975 werd dan nog het wetsontwerp van Schaik en van Leeuwen van de KVP en de ARP op tafel gelegd. Dit wetsontwerp leek zo sterk op het oude Stuyt/van Agt-ontwerp dat men zich in alle redelijkheid kon afvragen waarom het zo lang moest duren voordat het ontwerp er was. De VVD kwam ook met een eigen wetsontwerp, ingegeven door het idee de vrouw te beschermen tegen de "commerciële" praktijken van de klinieken; ze wilden de vrouw beschermen tegen de exorbitante winsten die er op abortus werden gemaakt. De eerste keer dat de VVD zich zorgen maakt over de "te hoge winsten". Waarschijnlijk ook de laatste keer?

Drie abortus-wetsontwerpen is wel veel, en dus probeerden VVD en PvdA tot een compromis te komen. Dat lukte, en resulteerde in een wetsontwerp Lamberts/Roethof/Geurtsen/Veder-Smit. Er was door de PvdA aanzienlijk veel water bij de wijn gedaan, en het resultaat is: de vrouw beslist in overleg met haar arts. Een commissie die

dat moet toetsen blijft gehandhaaft, maar de strafbaarheid van de arts werd geschrapt. Alleen als een arts of een kliniek naar de mening van de commissie onzorgvuldig had gehandeld, dan konden er geldboetes volgen. Nog lang niet helemaal wat de vrouwenorganisaties van een abortuswetgeving verlangden, maar kom op, gegeven de omstandigheden- met een al onrustig wordende Dries van Agt- is dit beter dan helemaal niets.

Na een klacht- die achteraf volstrekt ongegrond bleek- van een Duits echtpaar over de behandeling in de Bloemenhove-kliniek sloeg van Agt weer toe. Justitie was al bezig de behandelkamers van de Bloemenhove-kliniek te verzegelen toen er een enorme groep vrouwen toesnelden om de kliniek te bezetten. Van Agt was machteloos. De Tweede Kamer riep van Agt ter verantwoording, maar liet hem toch nog lopen.

Dan eindelijk in september 1976 vond het debat plaats rond de nieuwe abortus-wetgeving. Na zes dagen vond de stemming plaats 83 voor en 58 tegen. Een AR-voorman deelde voor de TV mee dat hij de moed niet opgaf. Misschien dat de eerste kamer verstandiger zou zijn dan de tweede. Wat niemand verwachtte gebeurde. De Eerste Kamer verwierp het voorstel van de PvdA/VVD, vooral omdat van de 12 VVD-senatoren er 8 tegenstemden. Haya van Someren-Downer, de leidster van de VVD-fractie in de eerste kamer, kwam ons persoonlijk op de hoogte stellen van het feit dat VVD-senatoren ook over een persoonlijk geweten blijken te beschikken. Ook hier weer komt de VVD met iets aanzetten op de verkeerde tijd en plaats. Bovendien moet Haya van Someren es een keer haar eigen verkiezingsprogramma bekijken. Daar staat heel gewetensvol dat abortus uit het wetboek van strafrecht moet, en de beslissing bij de vrouw behoort te liggen.

Ondertussen zitten we nog altijd met een volstrekt achterhaalde abortuswetgeving. En wat ligt er meer voor de hand dat van Agt en zijn CDA in de nog lopende kabinettsformatie, proberen het een en ander geregeld te krijgen? Wathen ook gelukt is. Ook nu alweer ligt er een halfslachtig plan, en wie zal Dries beletten weer dezelfde streken uit te halen die hij de afgelopen jaren al uithaalde? Waarom zou hij niet weer proberen een aanval in te zetten op de bestaande klinieken, zichzelf daarbij verschuilend achter een ethisch, reveillerend rookgordijn? Hij schijnt al begonnen te zijn de afspraken van het formatie-akkoord over abortus beetje bij beetje terug te draaien.

STUDAIR

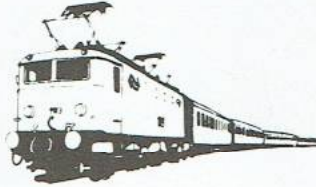
STUDENTS' ASSOCIATION FOR INTERNATIONAL RELATIONS
PRINS HENDRIKKADE 2-4 - AMSTERDAM - TEL. 020-24 30 89

BIJKANTOOR GRONINGEN: GSB- REDUKTIE- EN REISBUREAU,
Visserstraat 46, Tel. 121237.

STUDAIR, HET COEDKOOPSTE REISBUREAU, IS ER OOK VOOR JOU!!!!

In Groningen wordt Studair beheerd door de GSB, omdat de GSB de slechte inkomenspositie van de studenten zoveel mogelijk wil verbeteren. Dat is ook de opzet van STUDAIR. Trouwens, iedereen die jonger is dan 26, dus ook werkende jongeren en studenten aan het HBO en scholieren kunnen er gebruik van maken. Reizen voor prijzen die, w.b. treir reizen bijv. 40% voordeliger zijn dan normaal. Bovendien berekenen we tegenwoordig ook geen administratie-kosten meer voor treinreizen. (was f2) GSB-leden kunnen zonder meer gebruik maken van het reisbureau. Niet-leden betalen f2,50 en zijn zo voor een jaar lid van STUDAIR.

Met Studair kun je ook buiten Europa reizen. Waar je niet heen kunt zijn landen als Chili, met fascistische regiems.
REIS DUS MET STUDAIR.

	Enkele reis	Retour
Berlijn	:f60,--	f120,50
Elk Belgisch Station	f22.50	f 44,50
Chamouix	:f -	f 43,50
Aix les Bains	:f -	f189,--
Londen	:f45,--	f173,--
Edinburgh	:f87.50	f175,--
Parijs	:f52.50	f 85,--

De prijzen gelden tot 1 november 1977;
daarna gaat het winterprogramma in.

INDIVIDUELE TREINREIZEN VOOR
JONGEREN TOT EN MET
25 JAAR

met reducties van ± 40%
op de normale internationale
spoorwegtarieven

REDUKTIE-en REISBURO

Visserstraat 46

GEOPEND MAANDAG T/M VRIJDAG VAN HALF TWEE TOT HALF ZES.
TEL. 121237

STERK IN PRIJS VERLAAGD:

SR-40

- Wetenschappelijke handrekenmachine.
- Uitlezing met 8 cijfers of 5 + 2 voor exponenten.
- Algebraïsch invoersysteem met 15 niveau's van haken.
- Vpiledig geheugensysteem.
- x^* , $1/x$, \sqrt{x} , $\sqrt[3]{x}$, X^Y , \sqrt{Y} goniö-logaritmische functies
- 360°, 400° of radialen naar keuze.
- Automatische constante -%.
- Werkt op oplaadbare batterijen (incl.).
- Inclusief draagtasje. VAN f95,- VOOR f90,-

SR-51-II

- Wetenschappelijke handrekenmachine.
- Uitlezing met 10 cijfers of 8 + 2 voor exponenten.
- Algebraïsch invoersysteem met 15 niveau's van haken.
- 3 volledige geheugens.
- Alle functies als SR40 + lineaire regressie, standaard deviatie, corr. coëff. e.v.a.
- Oplaadbare batterijen, via lichtnet (incl.).
- Met vinyl draagtasje. VAN f148,- VOOR f140,-

KOFFIE

De koffie kan volgens deskundigen veel goedkoper dan ie nu is. De GSB brengt het in de praktijk. Koffie van prima kwaliteit beneden de f6,-: D.E. roodmerk en Van Nelle Supra, beiden gemalen, voor **f5,95**

15% KORTING

PLATENBONNEN
van f10,- voor f8,50
van f15,- voor f12,75
en van f20,- voor f17,-

SCHRIJFMACHINES

UIT VOORRAAD LEVERBAAR:

ERIKA 34 VOOR f213,-
ERIKA 44 VOOR f250,-

ook TRIUMPH en OLIVETTI
schrijfmachines.

WIJN

BEAUJOUR, rood, wit en rosé:
van f4,45 voor f3,68

10% KORTING

op foto-artikelen op vertoon van
je GSB-lidmaatschapskaart bij
't KRUYTVAT en bij STEENMEYER.

EN VERDER:

cassettebandjes:
-BASF LH super 120 f7,35
chromdioxid 60 -6,50
C120 (compact) -3,-
-PHILIPS C60 -4,55

RINGBANDEN:

groot f5,20
klein (met inhoud) f3,75
interieurs (150 vel) f1,80

EEN NIEUW BESTUUR

Foto: Theo Mensen

Het nieuwe GSB-bestuur voor de fotograaf. Van links naar uiterst rechts: Geert Quee, José van Reijen, Albert Jansen, Pierre Karsten, Loes Steensma en Geert Bergsma. Ronald Mauer ontbreekt.

De beleidsraad van de bond zocht ze uit en koos ze: de nieuwe zeven. Het septet mensen dat dit jaar de GSB gaat besturen is samengesteld uit:

- Geert Quee, student economie.
- José van Reijen, studente psychologie, en dit jaar secretaresse op de post sociaal, waar ze zich vooral met de studentenvoorzieningen gaat bezighouden;
- Albert Jansen, student sociologie en ingenier werktuigbouwkunde. Hij is de eerste man op het secretariaat onderwijs, waar hij de gebieden selectie, stops en bezuinigingen onder zijn hoede heeft.
- Pierre, Karsten, student onderwijskunde, en de tweede man op onderwijs.
- Loes Steensma, ook studente psychologie, en dit jaar secretaresse 'intern', waar ze o.a. verantwoordelijk is voor de penningen van de bond.
- Geert Berghuis, de tweede student sociologie in het gezelschap wordt de nieuwe voorzitter van de GSB, en
- Ronald Mauer, die niet op de foto staat, is de derde socioloog in het gezelschap. Hij beheert ook het secretariaat sociaal.

DONDERS'S

(HUWELIJK) Het gaat niet lekker in het politieke bed. Dries ligt konstant dwars, en Joop kan z'n draai maar niet vinden. En dat is niet omdat Jan tussen hen in zou staan. Die driehoeksverhouding kent allang de slopende sleur van het normale overjarige huwelijk. Nee, het draait veeleer om een totaal gebrek aan prikkeling: de zinnen worden niet beroerd. De fantasie is fietsen, en de durf zit achterop. Een trieste driestuiverroman die stil aan werkelijk wordt. 'Jopie zoekt het geluk'. Misschien dat we nu het begin van het boek beleven. De aanzet, waar in immers eerst op de verkeerde wordt gevallen en na een blaasjidenlange lijdensweg keert het tij dan altijd bij een tot dan onopvallender ander. ("Oh, waarom had ze hem niet eerder gezien met z'n moete droeve ogen, z'n zelfverzekerde kin, z'n schoulers die beschutting boden en z'n lieve doch besliste stem, waarmee hij op dat moment tegen haar zei.....") Het politieke bed dus. De haagse matras waar de verzuchting "we zijn toch tot elkaar veroordeeld" het enige wapenfeit is. Een armsalige kreet van een echtgenoot die weet dat z'n huwelijk niets meer te bieden heeft dan wat veilige speldeprikken en enkele gelaten boeren met kiespijn. Buiten raast het leven verder.

(KINDEREN) Zo wordt bijvoorbeeld op dat moment in München een leraar ontslagen. De man had meegedaan aan akties tegen de Berufsverbote. En omdat Berufsverbote niet bestonden was er sprake van onburgerlijk gedrag, wat voor iemand die met kinderen oomaat niet te dulden is. Ontslag

dus. Waar gebeurd? De werkelijkheid komt soms het beste uit een dikke duim.

(VROUWEN) Het wachten is nu op de eerste huisvrouw annex opvoedster die om dezelfde reden van haar taak ontheven wordt. Hoewel we dan in de knoop komen met het CDU-voornemen om jonge werkende moeders- het Herrenvolk weert zich kräftig- hun baan op te laten geven ten gunste van de ledige heren gezinshoofden. Werkloosheidsbestrijding dus, en een knap plan dat weer eens onomstotelijk aantoon dat ethisch wakker worden 'uitgeslagen' denkers baart. (VREEMDE OMES) Dat oma Dries daar nooit opgekomen is. Dat levert pas besparingen op: geen gekrijes om kresjes, geen moeder-mavo en geen (subsidie vragende) vrouwenbeweging. En- heren Van Agt- het gezin zal bloeien als nooit te voren. En de kosten voor onderwijs dalen: je bent er als geboren en getogen vrouw wel gek om door te leren. Of je moet op je twaalfde al weten wat je later wilt: een kind of een baan. Want het is kiezen of delen. 'Het wordt nooit meer als vroeger' zei een Oom van me eens. Het is maar hoe je het bekijkt.

Ben Donders.

NAIT SOEZ'N

Nait Soez'n. Orgaan van de GSB. Verschijnt tweewekelijks. abonement '77/'78: f 25,-. Incl. GSB lidmaatschap, Reis- en reductie buro en alle andere GSB faciliteiten.

Redactie: Peter de Vries, Berto Mera, Jan Koers, Loes Steensma.

Medewerkers: Maria Bodewes, Albert Jansen, Marlou Min, Bert Meyberg, Theo Mensen, e.a.

NIET MIJN LAATSTE NAIT SOEZ'N(zie pag. 2)

Naam:.....

Adres:.....

Plaats:.....

WORDT LID VAN DE GSB, GIRO: 1229746. TEL: 114597
of: 114598